

P2015
294 к

TURKOLOGY

ТҮРКОЛОГИЯЛЫҚ ЖИНАҚ

**REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE**

TURKIC ACADEMY

TURKOLOGY

**Astana
2013**

CONTENTS МАЗМҰНЫ

PREFACE	4
АЛҒЫ СӨЗ	5
 TURKOLOGY: LINGUISTICS ТҮРКОЛОГИЯ: ТІЛ БІЛІМІ	
DYBO A.V. (Moscow/Russia) To the question of Praturkic-Mongolian contacts	
ДЫБО А.В. (Москва/Россия) К вопросу о пратюркско-монгольских контактах.....	6
AKHMETOV A.K. (Astana/Kazakhstan) Types of magic words, ethnolinguistic taboo and euphemisms and their reflection in the Turkic civilization	
АХМЕТОВ Ә.Қ. (Астана/Қазақстан) Әлемдегі сөз магиясы және этнолингвистикалық табу мен эвфемизмдердің түрлері және олардың түркі өркениетіндегі көріністері.....	22
EGOROV N.I. (Cheboksary/Chuvashia) The problem of ethno-cultural identification of medieval antiquities of the Ural and Volga region: Finno-Ugrics or Ogurs?	
ЕГОРОВ Н.И. (Чебоксары/Чувашия) Проблема этнокультурной идентификации средневековых древностей Урало-Поволжья: финно-угры или огуры?.....	46
SAGYNDYKULY B. (Almaty/Kazakhstan) The history of development of possessive case in Turkic languages	
САҒЫНДЫҚҰЛЫ Б. (Алматы/Қазақстан) Түркі тілдеріндегі тәуелдік жалғауларының даму тарихы.....	86
VEYSALLI F.Y. (Baku/Azerbaijan) A. Akhundov is the heart of Azerbaijani linguistics	
VEYSƏLLI F. Y. (Bakı/Azərbaycan) A. Axundov azərbaycan dilçiliyinin döyünən ürəyidir.....	108
SELUTINA I.Y. (Novosibirsk, Russia) The systemic organization of Turkic consonantism (on the data of interdisciplinary research of languages of the Siberia peoples)	

- СЕЛЮТИНА И.Я.** (*Новосибирск/Россия*)
Системная организация тюркского консонантизма (по данным междисциплинарных исследований языков народов Сибири)..... 116
- KONKOBAEV K., USEEV N., SHABDANALIEV N.** (*Bishkek/Kyrgyzstan*)
New inscriptions found in the Yedi Su region
- КОНКОБАЕВ К., УСЕЕВ Н., ШАБДАНАЛИЕВ Н.** (*Бишкек/Кыргызстан*)
Жети-Сууда жаңы табылган байыркы түрк жазма эстеликтери..... 162
- MARÁ CZ L.K.** (*Amsterdam/ The Netherlands*)
The Methodological Background of the Ural-Altai Language Classification
- МАРАШ Л.К.** (*Амстердам/ Нидерланды*)
Орал-Алтай тiлдерiн жiктеудiң әдiснамалық негiзi..... 174
- SARIEVA K.S.** (*Bishkek/Kyrgyzstan*) The models of change and struggle in genesis of social being of Kyrgyzs in folklore
- САРИЕВА К.С.** (*Бишкек/Кыргызстан*)
Модели изменения и борьбы в генезисе социального бытия кыргызов в фольклоре..... 198
- JANKOWSKI H.** (*Poznan/Poland*)
Baytursinuli's works on Kazakh – an attempt of the assessment
- ЯНКОВСКИ Х.** (*Познань/Польша*)
Қазақ тiлi бойынша Байтұрсыновтың еңбектерiне баға беруге талпыныс..... 208
- KADASHEVA K., ASANOVA U.O., ASHIKBAEVA B.G.** (*Astana/Kazakhstan*)
Learner's dictionaries for the learners speaking related languages
- ҚАДАШЕВА К., АСАНОВА Ұ.О., АШИКБАЕВА Б.Г.** (*Астана/Қазақстан*)
Туыс тiлдерде сөйлейтiндерге арналған оқу сөдiктерi..... 224
- NOVRUZOVA N.S.** (*Baku/ Azerbaijan*)
The short overview of the history of the study of Lexicology in Azerbaijani, Gagauz and Turkmen languages
- NOVRUZOVA N.S.** (*Baki/Azərbaycan*)
Azərbaycan, qaqauz və türkmen dillərində leksikanın öyrənilməsi tarixinin qısa icmalı..... 250
- BAZARBAYEVA Z.M.** (*Almaty/Kazakhstan*)
Diachronic phonology of the Turkic languages

БАЗАРБАЕВА З.М. (<i>Алматы/Қазақстан</i>) Түркі тілдеріндегі диахрондық фонология.....	266
ESKEEVA M.K. (<i>Astana/ Kazakhstan</i>), ОМИРБАЙУЛЫ М. (<i>Urumqi/ China</i>) Urgent problems of Turkic Lexicography	
ЕСКЕЕВА М.Қ. (<i>Астана/Қазақстан</i>), ӨМҮРБАЙ УУЛУ М. (<i>Үрімші/Қытай</i>) Түркі лексикографиясының өзекті мәселелері.....	296
YERMEKOVA T.N. (<i>Almaty/Kazakhstan</i>), ISSABEKOVA U.K. (<i>Astana/ Kazakhstan</i>) The role of historic- linguistic factor in development of Turkic civilization in Middle Ages	
ЕРМЕКОВА Т. Н. (<i>Алматы/Қазақстан</i>), ИСАБЕКОВА Ұ.Қ. (<i>Астана/Қазақстан</i>) Түркі өркениетін дамытудағы тарихи-лингвистикалық факторлар (ортағасырлық жазба ескерткіштері бойынша).....	324
AQTAY G. (<i>Poznan/Poland</i>) Kenesbay Musayev's contribution to Karaim studies	
АҚТАЙ Г. (<i>Познань/Польша</i>) Кенесбай Мұсаевтың қарайымтануға қосқан үлесі.....	344
TURKOLOGY: STUDY OF LITERATURE, FOLKLORE AND ART ТҮРКОЛОГИЯ: ӘДЕБИЕТТАНУ, ФӨЛЬКЛОР ЖӘНЕ ӨНЕР	
REICHL K.J. (<i>Bonn/Germany</i>) Turkic Oral Epics: Problems of Translation	
РАЙХЛ К. (<i>Бонн /Германия</i>) Түркілердің ауызекі эпосы: аударма мәселелері.....	348
YILDIZ N. (<i>Ankara/Turkey</i>) The classification of Turkish epics' structure	
YILDIZ N. (<i>Ankara/ Tūrkiye</i>) Türk destanlarının yapı bakımından tasnifi.....	356
RESHETNIKOVA A.P. (<i>Yakutsk/Yakutia</i>) The typology of archaism of the musical principles of performing the Turkic-Mongolian, Yakut and Tungus eposes	
РЕШЕТНИКОВА А.П. (<i>Якутск/Якутия</i>) Типология архаичности музыкальных принципов исполнения тюрко-монгольского, якутского и тунгусского эпосов.....	370

AUESBAYEVA P. T., AKHMETBEKOVA A.K. (Almaty/Kazakhstan) Fairytale of the Turkic peoples	
ӘУЕСБАЕВА П.Т., АХМЕТБЕКОВА А.К. (Алматы/Қазақстан) Түркі халықтарының хикаялары.....	382
ASANOVA U.O. (Astana/Kazakhstan) Educational meaning of lullabies in Turkic folklore	
АСАНОВА Ү.О. (Астана/Қазақстан) Түркі фольклорындағы бесік жырының тәрбиелік мәні.....	412
SALAMZADE E.A. (Baku/Azerbaijan) National models of periodization of the Turkic art	
САЛАМЗАДЕ Э.А. (Баку/Азербайджан) Национальные модели периодизации тюркского искусства.....	422
SUZUKEI V.Y. (Kyzyl/Tuva) Musical instruments and instrumental music of Tuva	
СУЗУКЕЙ В.Ю. (Кызыл/Тыва) Музыкальные инструменты и инструментальная музыка Тувы.....	432
SULTANOVA R.R. (Cambridge/Great Britain) Uzbek music in Afghanistan: survival of identity	
СУЛТАНОВА Р.Р. (Кембридж/Ұлыбритания) Ауғанстандағы өзбек музыкасы: халық өнері өміршен.....	456
TURKOLOGY: HISTORY, CULTURE AND ETHNOGRAPHY	
ТҮРКОЛОГИЯ: ТАРИХ, МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ЭТНОГРАФИЯ	
ISMAGULOV O. (Astana/Kazakhstan) Ethnohistorical origins of inhabitants of the ancient Kazakh land	
ИСМАГУЛОВ О. (Астана/Қазақстан) Этноисторические истоки насельников на древней Казахской земле.....	480
YUVALY A. (Kayseri/Turkey) Woman and family in old and contemporary Turkic societies	
YUVALI A. (Kayseri/Türkiye) Eski Türkler ve Çağdaşları Olan Toplumlarda Kadın ve Aile.....	506
RAKHIMOV M.A. (Tashkent/Uzbekistan) New political situation in Post-Soviet Central Asia	
РАХИМОВ М.А. (Ташкент/ Өзбекстан) Кеңестік дәуірден кейінгі Орталық Азиядағы жаңа саяси ахуал.....	518
GASANOV Z.G. (Baku/Azerbaijan) Towards the problem of ethnic origin of the Cimmerian kings and ethnotoponym “Cimmer/Gamir”	

ГАСАНОВ З.Г. (Баку/Азербайджан) К проблеме этнического происхождения имен киммерийских царей и этнопонима «киммер/гамир».....	530
--	-----

RAYIMKHAN K.N. (Astana/Kazakhstan) New paradigms of researching historical ethnology of Turkic peoples	
РАЙЫМХАН К.Н. (Астана/Қазақстан) Түркі халықтарын тарихи этнологиялық тұрғыдан зерттеудің пәнаралық тәсілдері мен жаңа парадигмалары	552

TURKOLOGY: PHILOSOPHY AND RELIGION
ТҮРКОЛОГИЯ: ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ ДІН

ESIM G.K. The pyramid of the steppe (thoughts about the legend «Kozy Korpesh – Bayan Sulu»)	
ЕСІМ Ғ.Қ. Дала пирамидасы («Қозы көрпеш – Баян Сұлу» жыры туралы ойлар).....	560

MUHAMMETSHIN R.M. (Kazan/Tatarstan) Gasprinski and the Jadidism problems of the Turkic peoples in the Russian empire	
МУХАМЕТШИН Р.М. (Казань/Татарстан) Гаспринский и проблемы джадидизма у тюркских народов Российской империи.....	584

REFERENCE ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР	598
---	-----

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS АВТОРЛАР ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТ	642
--	-----

CONTENTS
МАЗМҰНЫ